

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5.50 mesečno.
četrtletno K 16.50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

VABILO

na

ZBOR ZAUPNIKOV JUGOSLOVANSKE DEMOKRATSKE STRANKE

ki se vrši

v nedeljo, 11. maja 1919 v Ljubljani v Narodnem domu.

Začetek zborovanja ob 8.30. — Nadaljevanje ob 15. uri.

Spored:

1. Nagovor strankinega predsednika dr. Iv. Tavčarja in odposlancev „Demokratskega kluba“.
 2. Poročilo o delovanju „Narodnega predstavništva“. (Poslanec dr. Diako Puc.)
 3. Poročilo strankinega zastopstva v centralni vladi. (Minister dr. Albert Kramer.)
 4. Poročilo strankinega zastopstva v ljubljanski vladi. (Podpredsednik dr. Gregor Zerjav.)
 5. Poročilo o likvidaciji deželnega odbora kranjskega in štajerskega. (Predsednik lik. dr. K. Triler, poslanec dr. Vek. Kukovec, dr. Kavčič.)
 6. Poročilo izvrševalnega odbora (Jos. Breznik in poslanec Fr. Voglar.)
 7. Izpolnitev strankinega programa in sprememba organizacijskega reda. (Poslanec A. Ribnikar.)
 8. Poročilo o volitvah v izvrševalni odbor.
 9. Slučajnosti.
- Ljubljana, dne 25. aprila 1919.

Načelstvo JDS.

Stric Miha.

(Konec.)

„Kdo še ne spi in ne sanja?“ sem zakričal pred hišo in potrkal na okno.

„Bodite tako dobri in dajte mi malo ognja, da pokadim pipo tobaka!“

Trikrat sem trkal in prosil, a nihče se mi ni oglašil.

„Ti imajo pa trdno spanje,“ sem si mislil in kolovratil proti vratom, katera so bila samo rahlo priprta.

Čudni občutki so me obdali in premišljal sem, bi li stopil v tujo bajto ob tako pozni uri ali ne?

Naposled se vendar opogumim in stopim notri — Še nisem prav odprl vrat, že je ležela pred menoj čula, gorjaka in pipa. Vse mi je padlo z rok, tako sem se prestrašil.

V koči ni bilo druga kot odprta krsta, v kateri je počival starikov možakar s sklenjenimi rokami, katere so bile opletene z debelim molkom. Pred krsto pa je brlela lučica.

Kar obstal sem in gledal, sam nisem vedel, kaj bi počel?

Naposled sem se vendar spomnil, da sem korajžen in da imam dobro vest. Pobrli sem pipo, poiskal malo tršico in stopil k lučici. — Steklene mrljeve oči so grozno bulile vame in par zob, ki jih je še imel v ustih, mi je strašno rezalo nasproti.

Pozivni razglas.

Na podstavi sklepa ministrstva za vojno in mornarico Pov. F. D. O. št. 19.742 in Vrhovne komande O. št. 36.483 t. l. se pozivljajo s tem vsi v letih 1890, 1891, 1892, 1893 in 1894 rojeni, ki so bili svoječasno asentovani ali pa pri prebiranjih za črno-vojniško službo z orožjem sposobnim spoznani, k 6-tedenski orožni vaji.

K orožni vaji morajo priti vsi, ki so v ozenlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pristojni ali rojeni, kakor tudi tisti, ki ne morejo dokazati inozemskega državljanstva.

Zglasitev:

Zglasiti se morajo pri vojnih dopolnilnih poveljstvih, v čigar področju je njihovo bivališče, vsi vpoklicani letniki in sicer: 1890, 1891, 1892, 1893 in 1894

dne 7. maja 1919, ob 8. uri dopoldne.

Po možnosti naj pridejo vpoklicanci v vojaški opremljeni in obleki (posebno s plašči in perilom), za katero dobijo primerno odškodnino.

Orožne vaje so oproščeni:

1. Železničarji, poštni uslužbenci in rudarji.

Pripomba: Po 1. maju t. l. v službo sprejeti železničarji, poštni uslužbenci in ru-

„Ti ne rabiš več!“ sem si mislil in pritaknil tršico k lučici, toda ta hip luč ugasne in zdaj sem stal v temi pred mrtvecem.

Mrzel pot je prevlekel moje obličje; vtaknil sem pipo v žep, potipal po culi in gorjaki ter jo potegnil iz bajte.

„V miru počivaj, trpin!“ sem rekel in krenil na pravo pot.

Okrog ene ponoči je bilo, ko sem se približal neki vasi, onostran travnikov. Ni se mi ljubilo iti dalje po cesti, zato sem jo mahnil kar čez polje proti selu. Ko se bližam cerkvi, začujem iz teme votel in zaspan glas: „Zlodej, potegni!“ — Hi! — hi gor!“

„Kaj je zopet to?“ sem si mislil. „Nekdo ima zlodeja vpreženega in ga poganja.“ — Jaz sem se tega nočnega glasu nekoliko ustrašil, vendar sem pa vseeno polagoma korakal dalje in vlekel na ušesa, kdaj zopet čujem klic? — Slišal sem za nočlo godrnjanje, pomešano tu in tam s pritajenim rožljanjem, postajal sem na potu in premišljal, kje in kdo straši? Zavil sem že okrog cerkvice in pričakoval sem že, da se rešim nerazumljivega strahu in pridem zopet na ravno cesto, tu pa zapazim, da stojim pred pokopališčem, iz katerega je prihajalo godrnjanje in rožljanje. Noga mi je zastala in nisem se mogel premakniti ne naprej ne nazaj. Vse mi je odpovedalo, le ušesa so hlastno požirala strahovito ječanje in čudovito rožljanje, ki se je razlegalo po grobovih.

dari niso oproščeni in se morajo brez-pogojno odzvati pozivu.

2. Bogoslovci ter dijaki, ki obiskujejo visoke ali srednje šole ali zavode, ki imajo po brambnem zakonu pravico do enol-vojaške službe.

3. Oni, ki so bili pri nadpregledu (superarbitraciji) proglašeni za vedno invalidne ali začasno premeščene v neaktivno razmerje, ako ta doba še ni potekla. Vsi ti se morajo javiti pri pristojnih orožniških postajah, ki vpošljejo vojnim dopolnilnim poveljstvom sezname prijavljenih invalidov.

Reservne častnike in praporščake se bode pozvalo po potrebi ne glede na letnike.

Na eventualne prošnje za oprostitev orožne vaje se ne bo oziralo. Vsak vpoklicanec mora brezpogojno pravočasno odriniti k 6-tedenski orožni vaji.

Županstva naj izdajo vpoklicancem potrdila, da odhajajo k orožni vaji; to potrdilo daje vpoklicancem pravico do brezplačne vožnje po železnicah.

Vpoklicanci, ki se ne bodo pravočasno odzvati pozivu, bodo dalje časa pridržani v vojaški službi in se bodo strogo kaznovali po vojnih zakonih.

Dne 3. maja 1919.

Okrajno glavarstvo: Ljutomer, Maribor, Ptuj in Slov. Gradec.

Mestni magistrat: Maribor in Ptuj.

„Oh, da bi imel vsaj iskro luči!“ — sem vzdihnil in strmel v strašno temo.

„Hihi, — zlodej!“ se je začelo iz pokopališča in zopet je zarožljalo in zajecalo, da me je bilo groza.

„Nekaj mora biti,“ sem si mislil in previdno lezel čez grobove proti mestu, kjer bi imel biti zlodej vprežen. Čim bliže sem se pomikal, tem bolj sem razločeval težko hropenje in sopenje. Že sem mislil, da stopim tik pred črno pošast, pa mi zmanjka tal pod nogami in nenkrat sem ležal v novoizkopanem grobu, na hrbtu nekega drugega človeka.

„Eee, — zlodej? Počasi —!“ — je zastokal človek pod menoj in me skušal stresti s hrbta.

„Saj nisem zlodej!“ — zagodem jaz in se postavim v grobu pokonci.

Moj tovariš pa je dalje ležal na zobeh in ni se menil za moje besede. Jaz bi se rad spravil iz groba, toda bil sem premajhen. Zato sem zgrabil svojega soseda in postavil tudi njega pokonci.

„Kje pa smo že?“ je zahropel in se nasmiljal name.

„V grobu, prijatelj!“ mu odvrnem jaz. „Kako si vendar zašel semkaj in kaj delaš tukaj?“

„Kaj pa iščeš ti tukaj? Ali si tudi ti pijan?“ — Veš, slišal sem že, da se pijanec spreobrne, kadar se v jamo vrne, ampak danes sem to poskusil, pa vidim, da so to samo besede. — Sinoči sem naložil v sosednji vasi par sodov

Političen pregled.

Boji na Koroškem. LDU. Celovec, 2. maja. (DKU). Tiskovni urad koroškega deželnega odbora poroča: Situacijsko poročilo ob devetih zjutraj: Z protinapadi naših izbornih čet z vzhoda in severa so bile danes v ranem jutru zavzete trdovratno branjene in močno utrjene postojanke velikovškega mostiščnega Črnega grada. Sovražnik se je na mnogih mestih še krepko upiral. Podpolkovnik Hülgerth, ki je napad osebno vodil, je telefoniral ob 9. uri 10 min. dopoldne, da je bila na velikovski mestni hiši razobešena rdeče-belo-rdeča zastava. Ljubljanskemu dopisnemu uradu se poroča iz Spodnjega Dravograda: Da morejo brez posebnih težav čez našo demarkacijsko črto priti na jugoslovansko ozemlje krast in da zvale krivdo na jugoslovanske posadke, so Nemci segli po vojni zvijači, ki je ob enem roparska zvijačnost; oblačijo se namreč v jugoslovanske uniforme. Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 3. maja dopoldne iz uradnega vira: Ponoči je bil na koroški fronti mir. Danes dopoldne so Nemci obstreljevali Sv. Marjeto in Galicijo. Lesene mostove čez Dravo smo razstrelili. Pri Področici topovski boj. Ljubljanski dopisni urad poroča: Dne 14. aprila je bila v Celovcu pri nemško-koroški deželni vladi seja, katere so se udeležili poleg vladnih mogotcev tudi člani »Soldatenrat-a« ter zastopniki od Nemcev zasedenih slovenskih občin itd. Posvetovali so se, kaj storiti, ker se kljub priganjanju in prigovarjanju k »Volkswehr-i« oziroma k »Alarmkompaniji« javlja premalo domačinov. Sklenili so mobilizirati letnike 1896 do 1900. Za mobilizacijo je bilo že vse pripravljeno, tako da bi bilo treba samo še brzojavno izvršiti vpoklic. Sprejet je bil sklep, da bodo Korošci izvršili vpoklic na lastno roko, ako bi dunajska vlada njihovemu predlogu ne pritrdila. Koroški Nemci so ob vsej svoji fronti že tedaj pripravljali vsakovrstne municije. Prav izdatno množino so dobili od Italijanov. Od Italijanov dobljena municija je bila kot »Bergegut« spravljena v Št. Vidu ob Glini. Koroški Nemci so si preskrbeli veliko število strojnic in jih porazdelili tako, da jih je dobila vsaka stotnija 9 do 12. Svoje vojaštvo so pomnožili z »Alarmkompanijami«. Da se pripravljajo na napad, je bilo očito že tedaj. Ni pa bilo možno dognati, kdaj nameravajo udariti.

Naša delegacija priznana. LDU Lyon, 2. maja. (Brezlično.) Kakor poroča »Temps«, bodo v poverilnicah gg. Pašića, Trumbića in Vesnića pri izročitvi mirovne pogodbe nemškimi delegatom omenjeni gospodje označeni kot zastopniki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

vina in srečno sem vozil, čeprav je bila taka tema kot pod zemljo. Ker sem ga sinoči malo preveč pokusil, sem zadremal na vozu in sam vrag vedi, kako je to mogoče, da sta konja krenila na pokopališče? Voz se je nagnil in jaz sem padel v to jamo ter zadremal. Konja pa gotovo počivata na grobeh. — No, prav je da si prišel tudi Ti semkaj. Ko se nekoliko zdani, mi boš pomagal dvigniti voz ter ga spraviti na cesto, predno vstanejo ljudje in naju vidijo.

In res sem tudi jaz zadremal v grobu do jutranjega svita, nato pa sem pomagal dvigniti voz in ga spraviti v pravi tir. Za uslugo sem se pokrepčal s kapljico dobrega vina in šel dalje, toda še na misel mi pa ni prišlo, da me je strašilo ponoči. — Ljudje v vasi pa so pripovedovali in menda še sedaj pripovedujejo o sodnjem dnevu na pokopališču, ko je satan kar v trumah vozil duše v peklenko brezno. —

Vidite otroci, da ni strahu! — Ljudje si strah domišljujejo in sami delajo, nikdar pa ne hodijo mrlič okrog in strašijo, kar mnogi ljudje mislijo in verujejo. —

•Potem smem tritati cvetlice tudi na pokopališču, kajne da stric? — povpraša Tonček.

•Greh to ni! In tudi strašilo te ne bo radi tega, vendar pa ni lepo, ako oropamo grob

Lahi in jadranski spor. — Francoski kompromis. Lucern, 2. maja. Odločitve o nadaljnjem obnašanju Italije v jadranskem sporu še ni. Predvčerajšnjem ponoči je francoski poslanik v Rimu, Barrere, došel iz Pariza v Rim. Prinesel je s seboj kompromisni predlog Lloyd Georgea in Clemenceaua. Včeraj je imel z Orlandom dolgo konferenco. Orlando je na to konferenco šel s kraljem in Sonninom, nadalje z generalom Diazom in ameriškim poslanikom Pageom. Popoldne se je v Rimu zbrala laška mirovna delegacija. Posvetovala se je o konkretnih predlogih iz Pariza. Barzilai se noče več vrniti v Pariz. Orlando se bo pa vrnil. Te dni se odloči, kakšna naj bi bila ta njegova vrnitev, kateri dan se vrne in kakšen bodi novi program laške delegacije. Francoski posredovalni predlog pravi, naj postane Reka mednarodna. Poincare je brzojavil listu »France-Italie«, da sta Francija in Italija bili v vojni tesno združeni in da bodo to tudi v miru. Če se razideta, bi to pomenilo katastrofo za civilizacijo...

Wilson, Lahi in Reka. LDU. Pariz, 1. maja. (Dun. kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Zvečer so objavili nastopni oglaš: Danes so izdali v Rimu spomenico, ki jo je predsednik Wilson dne 14. aprila izročil italijanski delegaciji z dovoljenjem, da jo objavi v Italiji. Spomenica se glasi med drugim: Čutim se primoranega, spraviti vsak sklep, do katerega sem prišel, kar najnatančneje v sklad z znanimi 14 točkami o miru, ki so jih proti Nemčiji asociirane sile formalno sprejele. Ko je avstrijska vlada bila pripravljena, začeti na podlagi 14 točk pogajanja glede premirja in mira, je zahtevala za več držav, ki bi nastale na njenem ozemlju avtonomijo. V svojem odgovoru sem opozarjal na to, da se more sedaj prepustiti narodom teh dežel, kakršni naj bi bili v bodoče njihovi politični odnosi. Popolno razsulo avstro-ogrsko državo pa je predrugalo rešitev glede vzhodne meje Italije. Osebno soglašam s tem, da bi Italija na svoji severni meji povsodi, kjer meji na avstrijsko ozemlje, vse ono, kar so ji priznali v takozvanem londonskem paktu. Na drugi strani pa absolutno menim, da londonski pakt glede določitve vzhodne meje Italije ne pride več v poštev. Ker Avstro-Ogrska več ne obstoji, bo Italija na vzhodu mejila na dežele, ki so se osvobodile vojaške in pomorske oblasti Avstrije, ki so postale samostojne in ki so zainteresirane na vzdrževanju evropskega miru. Iz vsega srca soglašam s sporazumom, da pripadeta pristanišči Trst in Pulj ter večji del istrskega poluotoka Italiji. To stran te črte bo na italijanski strani več skupin neitalijanskega prebivalstva. Njihova usoda pa je po naravi dežele same zvezana z usodo italijanskega naroda. Menim pa, da priklonitev Reke ali drugega dela obale južno od Reke k italijanskemu kraljestvu ne bi bila upravičena. Reka ni po svoji legi in po svojem

cvetlic. Saj cvetlic imaš povsod dovolj in ni ti jih treba hoditi trgati na pokopališče! Lepše bi bilo, da jih potrgaš na paši in jih nosiš na pokopališče ter krasiš grobove z njimi.

•Nazaj jih nesi Tonček! — mu svetuje France in se oklene stricevega kolena.

•Mi gremo s teboj, da te ne bo strah! — pritrdijo ostali otroci.

•Nočem jih nesti nazaj! Nabral sem jih za strica! — Nate jih stric!

•Prav imaš, Tonček! Le meni jih daj, saj jaz bom tudi kmalu mrtvec! — Otroci, le spomnite se Mihata, kadar bo ležal med mrtveci in prinesite mu cvetja na grob!

•Bomo, bomo! stric! — so kričali otroci in se zamislili zopet v svojo igro. — Stric Miha pa si je obrisal solzo in pomilovalno gledal šopek spominčič v svojem naročju. •Še par trenutkov in obraščale bodo moj grob, si je mislil Miha in ni se zmotil! —

Prihodnjo spomlad so že otroci hodili po travniku in gozdu ter zbirali cvetlice in zelenje, s katerim so krasiili dan za dnem stricev grob, da bi jih ne hodil strašiti in tirjat cvetja, katerega so mu lansko leto obljubljali.

razvoju italijansko, marveč mednarodno pristanišče. Ker se zaradi tega ne sme staviti pod eno suvereniteto, je moja jasna sodba, da mora Reka dobiti pravo in zelo dalekosežno samoupravo in da mora imeti v svojem lastnem in v interesu sosednjih držav popolno svobodo, čeprav bi se priključila carinskemu sistemu jugoslovanske države. Menim, da se bodo sporazumeli, da dobi Italija otok Vis, valonsko pristanišče, da se porušijo utrdbe na otokih v bližini vzhodne obale Adrije, ki jih je zgradila avstro-ogrsko vlada in da bo razoroženje pod nadzorstvom zveze narodov pustilo državam na vzhodni jadranski obali samo tako velike vojaške sile, ki so potrebne za nadziranje vodovja, otokov in obale. Italija gotovo doseže pri tej rešitvi svoje velike historične cilje. Historične krivice, ki jih je prizadevala Avstrija Italiji, so s tem popolnoma poravnane. Ne odreka se ji to, kar potrebuje za svoje nacionalno ujedinjenje. Takoj početkom se s tem izognemo usodepolnih napak, ki bi napravile najbližjega sosedu za sovražnika Italije in mu rodile čustvo o krivicah, ki so skozi generacije motile evropski mir in dovedle do groznega konflikta, ki smo ga ravnokar končali.

Lahi gredo nazaj. LDU. Bern, 1. maja. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Dasiiravno italijanski senat, parlament in vsa javnost odobravajo stališče Orlanda in njegove vlade, vendar splošno prevladuje naziranje, da bo vprašanje Reke rešeno v soglasju z Wilsonovim načelom. Že danes lahko rečemo, da je usoda Reke že odločena. To je razvidno tudi iz izjave, katero je podal Orlando v svojem govoru v torek in ki se nanaša na stališče, katero zavzemata glede Reke Anglija in Francija. Clemenceau in Lloyd George sta dejala Orlandu pred njegovim odhodom v Rim, da se Francija in Anglija z ozirom na dejstvo, da italijanske zahteve v londonskem dogovoru ne obsegajo Reke, nikakor ne moreta strinjati z italijanskim naziranjem in bi odnehali kvečjemu toliko, da bi se proglasila Reka za mesto, ki tvori samostojno državo, toda samo s pogojem, da se zgodi to po kompromisu, ne pa kot dopolnilo k integralni izvršitvi določb londonskega pakta. Vsled tega nastopa zaveznikov se dela sedaj rimska vlada, kakor da ni nikoli zahtevala Reke. Iz Rima brzojavljajo listu »Morning Post«, da italijanska vlada ne zahteva Reke. Vrišč, ki je nastal v Italiji za priklonitev Reke, je glas ljudstva, Reka zahteva združitev z Italijo. Tak je položaj v resnici.

Podpisujte drž. posojilo!

Dnevne novice.

Naše vojake, ki jih pozivlje današnji poziv k orožnim vajam, opozarjamo, da veljajo v naši državi še vedno oni zakoni glede nepokorščine, kakor v stari Avstriji. Vsled tega je pričakovati in zahtevati, da se odzovejo temu pozivu vsi, ki jih kličejo pod orožje. Kdor se ne odzove temu poklicu, ne greši samo proti postavi zaradi nepokorščine, marveč je tudi izdajalec svoje lastne domovine, naše mlade Jugoslavije, ki smo jo še le ustvarili.

Sijajen ljudski shod JDS v Slov. Bistrici. Čeprav je začelo ravno o poldne deževati in so ljudje že dopoldne nad 2. uri poslušali naše govornike na gospodarskem shodu, je bil vendar tudi naš političen shod JDS na Belo nedeljo popoldne tako sijajno obiskan, da sta bili obe avtorji v Narodnem domu isto polni. Družna poslanka dr. Vekoslav Kukovec in Ivan Kežar sta podala lepo poročilo

o političnem položaju v Jugoslaviji, delovanju narodnega predstavništva in zlasti demokratičnega kluba. Dr. Reisman pa je naslikal nesramno in pogubno gospodarstvo prejšnjega nemškega občinskega odbora v Slov. Bistrici, kar je izzvalo med zborovalci ponovno ogorčene medklince. Pri slučajnostih sta se oglasila še dr. Florijan Kukovec in Peter Novak, ki je želel pojasniti, za kaj se je tako zelo podražila železnica. Poslanec Kejžar je razložil, da je to posledica zanikanega avstrijskega gospodarstva in le prehodnega značaja. Zborovalci so nato sprejeli resolucijo, v kateri se izrečejo enodušno, za popolno ujedinjenje s Srbi in Hrvati in pozivljajo vlado, da takoj upelje samoupravo v smislu dr. Kukovečevega predloga. Shod, ki je trajal skoro 3 ure, je pokazal, da ima JDS tudi v našem okraju močno zaslombo, treba je le čisto iti med ljudstvo, ki je željno poduka.

Mir in red v naši državi. Kakor znano se je v Nemški Avstriji in Ogrski razširil boljšeševizem, ki ogroža ne samo ti dve državi, marveč je tudi nevarnost, da se to nevarno gibanje prenese v našo državo. Da se to prepreči, moramo imeti na mejah močno armado. Ohraniti moramo pa tudi v notranjščini države red in mir, vsaj je vse polno elementov, ki skušajo oškodovati imetje svojega bližnjega. V sled tega se pozivlja z današnjim oklicem pet letnikov vojaški službi podvrženih državljanov pod orožje. Ti bodo imeli predvsem le to nalogo, da prevzamejo v osredju skrb za red in mir, da bosta varna oseba in imetje.

O Zrinskem in Frankopanu izide v kratkem brošura, ki jo je napisal prof. Matija Pirč. Opozarjamo že danes na to brošuro.

Gledališka predstava. V nedeljo zvečer je dramatično društvo ponovilo Freudenreichovo igro „Graničarji“. Igrali so zelo dobro in tudi obisk je bil dober.

Drago mleko. Včeraj, nedeljo je prav bogata kmetica na domu zahtevala in tudi dobila za 1 liter mleka 2 K. To je očitno oduševstvo in tem bolj kaznjivo, ker se tu gre za velevažno vsakdanje živilo. Merodajna oblast naj določa primerno ceno in vsak tozadeven prestopnik ostro kaznuje.

Zveza jugoslovanskih železničarjev. Dotičniki, ki so si izposodili tamburice iz omare Zveze jugoslovanskih železničarjev v čitalniški sobi, naj blagovolijo to sporočiti tajništvu Zveze jugoslovanskih železničarjev v Mariboru, „Narodni dom“.

Navijalka cen tretjič pred sodiščem. Znana nemška klobučarica v Gospodski ulici Roza Leyrer se je morala zaradi draženja že tretjič zagovarjati pred sodiščem. Obtožena je bila, ker je od nekega kmeta od Sv. Petra zahtevala za malenkostno popravilo klobuka 45 kron in 3 litre fižola. Ta visoka cena ni bila v nobenem razmerju z vrednostjo popravila, ker je dala samo trak in papirnato podlago v klobuk namesto pogojene usnjene, zato je bila Leyrer obsojena na 3 mesece strogega zaporu in 1000 K denarne globe. Ker so navijalci cen največji škodljivci ljudstva, zato je prav, da se jih v mestu in na deželi z vso brezobzirnostjo zasleduje.

V panorami na Grajskem trgu so se slovenskih obiskovalcev očitno že naveličali. Po prevratu so bili plakati panorame dvojezični, sedaj so v slovenskem jeziku navedene samo še cene. Tako torej: Slovenci so dobri samo za to, da prinesejo denar, sicer se jih prezira! To je hvaležnost za to, da so naši ljudje, zlasti vojaki, tako pridno obiskovali med vojno to nemškutarsko podjetje.

Roman barona Hugo Silbernagel von Hibmershofen. V Mariboru se nadaljuje zanimiv, pred kratkim v Ljubljani pričet roman. Začetkom posta je v Ljubljani vzbujalo po-

zornost sledeče ženitno oznanilo (priobčeno v „Slov. Narodu“). Baron Hugo Silbernagel pl. Hibmershofen — Brenčič Fanči, poročena. Poroka se je izvršila na svečan način. Kmalu po poroki pa se je v Ljubljani pojavila neka dama, ki se je izdala za pravo ženo „barona“ Silbernagla. Pripovedovala je, da je iz Zagreba, da ima tam trgovino, da je njen mož kratko pred poroko od nje zahteval 4000 K z izgovorom, da jih rabi za neko kupčijo, ki jo sklenc v Ljubljani. Ta „kupčija“ pa se je očitno nanašala na zgoraj omenjeno poroko. Od druge strani se tudi zatjuje, da si je ta „ženin“ od svojega tasta pod pretezo, da so banke zaprte, izposodil 1000 K. Državna policija v Ljubljani se je po dognanju tega ženitnega romana začela zanimati za „barona“ Silbernagla, ki je to poroko sklenil na podlagi falzificiranih dokumentov in s tem zakrivil hudodelstvo bigamije. Mariborska policija pa je prišla na sled, da je zapeljana druga žena, Fanči Brenčič, te dni prišla v Maribor, kjer se skoro gotovo skriva pod drugim imenom tudi njen „soprogo“.

Rdečo-belo-rdeči elementi se vedno lazijo po jugoslovanskem Mariboru. Na Koroskem se vršijo ljuti boji in požrešni Nemci pobijajo naše vrle fante. Tukaj se nahajajoči nemškoavstrijski vojaki pa hodijo v uniformah prosti po našem Mariboru, kakor bi bili Bogovi!! Kako bi se obnašali Nemci proti jugoslovanskim vojakom, če bi bili kje v Gradcu!! Zato: ven z žnjimi, ne rabimo jih!

Nemški časopisi v Mariboru. Včeraj grem v kavarno „Hummel“ v Melju na čašo kave. Kar ostrmim, ko vidim na steni visečo včerajšnjo „Tagespost“. Kako je vendar to mogoče?! Poštni promet se ni otvorjen, torej se je moral časopis priklatiti v žepu in to baje vsak dan! Dobro bi bilo si ogledati dotično osebo, ki tako pridno prinaša nam sovražno časopisje v Maribor.

Pribežališče mariborskih Nemcev so posebno ob nedeljah „3 ribniki“, kjer se prepeva in „hajla“, kot nekda v starih časih. V čolnih vidih izzivalne napise in tudi barvani so še vedno belo-zeleno, kar je po naredbi naše vlade prepovedano!

Neznačajnejši v ospredju. Odbor za nabiranje prispevkov za podporo naših slovenskih akademikov poslal je svoje tiskane prošnje tudi k Sv. Lenartu, samo s to razliko, da je neka kakor narodno tako socialno visoko stoječa oseba tem prošnjam lastno-ročno pripisala, da se naj darila izroče notarju Štupici v nadaljno odpremo. Narodni obolus se tedaj naj izroči temu Štupici, ki je pred leti ustanavljal v okraju napredno stranko edinole z brezmiselnim psovanjem duhovnikov, tistemu Štupici, ki je pol leta slej zapustil svoje pristaše in hodil z aebelim molitvenikom v cerkev, da bi se zopet prikupil opsovanim duhovnikom, tistemu Štupici, ki je pol leta slej prodal sebe in svojo narodnost peku Orniku za posojilo 40.000 K, katero je najel le radi tega, ker je zahtevala Posojilnica v Ribnici eden procent več obresti, tistemu Štupici, ki je zvest svoji obljudi Orniku zbežal pred občinskimi volitvami ter s tem odločil zmago za Nemce, tistemu Štupici, ki je leta 1914 denunciral Slovence kot agitatorje kralja Petra, tako da je eden moral radi tega sedeti pet mesecev v preiskovalnem zaporu, tistemu Štupici, ki se je leta 1914 javno hvalil, da je prav zadovoljen, da je postal nemškutar, tistemu Štupici, ki je še sedaj v preiskavi radi njegovega porogljivega vprašanja proti davkarju Vodlaku: »Koga da bo on dal v okvir, če bode Aleksander sfrčal? Trpeti smo morali, ko so gospodje v Ljubljani, ali vsled nerazumljenja čustev narodnih preganjancev, ali iz usmiljenja do rodbine, dali temu možu poverilo za Jugoslavijo. Nikakor pa nismo voljni gledati, da

bi se usiljeval ta mož v ono družbo, kojega člani bi po njegovi žalostni zaslugi skoraj prišli na vislice. Prepričani smo, da se je navedeni pripis zgodil le po pomoti, kakor smo prepričani, da je bil navdušeni sprejem kostij narodnih mučnikov Zrinskega in Frankopana sad pravega pojmovanja trpljenja za narodno stvar in ne zgolj teater.

Poprava občinskih cest in jarkov. Občinske ceste in jarki so skoraj povsod v neznosnem stanju. V mnogih občinah se med vojno za iste ni moglo mnogo, v nekaterih skoraj ničesar storiti, kajti primanjkovalo je delavcev, vprege, vozov, kamenja cementa in drugih potrebščin. Mariborski okrajni zastop je storil res lep korak s tem, da je za zboljšanje zelo slabih in vendar zelo rabljenih občinskih cest obljubil do 50% doplačila k popravnim stroškom. Kakor pa slišimo od raznih krajev, so pa še občinske ceste večinoma v starem, slabem stanu, brez da bi se jih kdo dotaknil. Na obč. urade pač prihajajo mnoge pritožbe zaradi tega, a župan se kljub vsemu pripravljanju mnogokrat zama trudi, dobiti cestarjev. Ti so alj silno dragi, ali pa jih celo sploh ni dobiti. Sedaj uvesti roboto, ne kaže. Pričnejo se lepi dnevi, ceste se suše in primeren čas je tu, začeti pravočasno s cestnimi popravami. Občinski možje, občini, fare, združite se in skupno z okrajnim zastopom razmišljajte in se posvetujte, kako še o pravem času začnemo s popravami cest!

Zavarovanje delavcev zoper nezgode. Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani pozivlja tem potom še enkrat vse podjetnike, ki imajo v področju deželne vlade za Slovenijo zavarovanju zoper nezgode zavezane obrate, da vplačajo takoj zavarovalnine za drugo polletje 1918 odnosno tudi še od prejšnjega časa zaostale zavarovalnine na ček, račun 10306. Opozarja se na to, da se imajo zaostale zavarovalnine vplačati z zakonito določenimi 4% zamudnimi obrestmi. Položnice za vplačevanje se dobe pri zavodu.

Za vojaške upokojece, vdove in sirote in invalidno moštvo. Vojaškim upokojemcem (gažistom) ne bodo več nakazovale pokojnin dunajske likvidature, ampak je to prevzela likvidatura vojaške intendance za Slovenijo v Ljubljani, kjer dobivajo vsi gažisti, končnoveljavno upokojeni po bivši avstro-ogrski armadi, svoje pokojnine. Tedaj se je treba zglašiti pri vojaški intendanci v Ljubljani »Na Friškovcu«, za Belgijsko vojašnico, v prvi baraki na desno. Prineso naj vse dokumente s seboj. Vdovam in sirotam po vojaških osebah se bodo tudi nadalje izplačevale vse pokojnine in preskrbovalnine, če so te vdove in sirote pristojne v slovenske kraje, če so jih imele že nakazane po avstro-ogrski vojaški upravi ter so jih že uživale. Plačali se bodo tudi morebitni obroki za prejšnje mesece. Interesenti naj se pisмено ali osebno zglase pri vojaški intendanci za Slovenijo »Na Friškovcu« za »Belgijsko vojašnico«, v prvi baraki na desno in naj predlože dokumente. One vdove in sirote, ki še niso prejemale preskrbovalnine, naj se zglase pri občinskem ali župnem uradu, da izvedo, kako je treba postopati, da jim bo preskrbovalnina nakazana. Patentni invalidi (ne oni iz zadnje svetovne vojne) naj nazarinajo, od kdaj niso dobili več pokojnine z Dunaja, ter naj predlože dokumente tam kakor vdove in sirote in ostali. Invalidi iz zadnje vojne dobe odmerjeno pokojnino pri nadpreglednih komisijah, h katerim bodo pozvani; oni pa, ki so že dobivali pokojnine z Dunaja, naj se zglase z dokumenti tam, kakor je zgoraj povedano, kjer dobe izplačane vsote eventuelno tudi za nazaj. Uradne ure so od desetih do dvanajstih dopoldne in od dveh do petih popoldne. Vsote se bodo izplačevale po poštni hranilnici.

Od pol 7. do 10. ure zvečer

danes in vsak večer koncert v hotelu „UNION“!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 4.000.000 K

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje borzno naročila najkvalitetneje.

Pridnega učenca

zmožnega slovenskega in nemškega jezika, sprejme 5-1

M. Macher, steklar
Maribor, Edmund Schmidova ul. 3

Studenčna oprava

(popolna): cevi, sesalke in dr. na prodaj. Badlove vile 11.

Pridnega, močnega in zdravega

hlapca za skladišče

sprejme takoj proti dobremu plačilu špeci-rijska trgovina M. Berdajs, Maribor, Sofijin trg št. 1 3-1

Vreče, sodov in steklenice

kupita vsako množino Jerausch & Gerhold, Maribor, Stolni trg 2. 10-2

Lesne delavce in delavke

sprejme „Mariborska lesna industrija“ v Mariboru, Koroška cesta št. 46. 2-2

Pisalni stroj

se kupi. Cenjene ponudbe pod „Stroj“ na anončno ekspedicio Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Pristno rdeče vino

se prodaja v steklenicah vsak dan od 2-6 ure

Kletarstvo Alwies, Maribor

Mejski hrib št. 63.

7-3

Juraj Gredlič, brivec

v Tegetthoffovi cesti 22 se priporoča jugoslovanskemu občinstvu.

M. Letonja, Maribor

Tegetthoffova cesta 23

Zaloga galanterije, igrače, razne steklenice, razglednice velikonočne, mariborske in druge, narodne znake. Na debelo in drobno.

Karbidove svetilke

stoječe in viseče, ter gorelci v veliki izbiri. — Karbid v vsaki množini se prodaja po nizkih cenah.

Za preprodajalce izdaten popust.

Zahtevajte cenik!

C. Th. Meyer

Maribor ob Dr., Zg. Gosposka ulica št. 39.

Ob sobotah zaprto.

1 vagon krušne moke

1 „ pše-
ničnih otrobov
1 „ sadnih korbic

(iz šib pletene) od 5-50 kg vsebine

okoli 50 praznih zabojev

proda takoj po nizki ceni

importna in eksportna trgovina

Ferdo Sert

Maribor, Koroška ul. 21

Kislo vodo, vino in sadjevec

ima za prodati 5-3

ANDREJ OSET, p. Guštanj

Dne 1. maja se otvori pri OSETU gostilna, kjer se bo dobilo vedno topla in mrzla jedila, ter pivo in fina razna vina in „Pekrčan“.

Svoji k svojim!

Semena

vrtnarskega, cvetličnega, gozdnega in vsako vrsto deteljnega, priporoča trgovina z semeni

M. Berdajs, Maribor ob Dr.

Solijin trg

Kako obrestujem najbolje moje premoženje?

Vsak si zagotovi 3% obresti

s tem

da sklene življenjsko zavarovanje!

Kdor na primer vplača danes K 837'40, dobi po preteku 6 let vplačani znesek z 3% obrestmi, t. j. natančno K 1000'— v gotovini izplačan. Med tem časom bil je tudi zavarovan za slučaj smrti.

Natančna pojasnila daje in sprejema za zavarovanja

8-1

zavarovalni oddelek

sklada za vojaške vdove in sirote

Ekspozitura Maribor.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela koncem leta 1918 vlog K 80.000.000
in rezervnega zaklada „ 2.500.000

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.